

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (Англійська й німецька мови та зарубіжна література)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями);
предметною спеціальністю: Середня освіта(Мова та зарубіжна література (із зазначенням
мови))
спеціалізацією А4.021 «Англійська мова та зарубіжна література»
галузі знань А «Освіта»

Освітня кваліфікація: Бакалавр. Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)). Спеціалізація: Англійська мова та зарубіжна література

Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр (Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) і Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література))

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
ЦДУ ім. В. Винниченка

Голова вченої ради

_____ /Соболь Є.Ю. /

(протокол № від «» 2026 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09. 2026 р.

Ректор _____ / проф.Соболь Є.Ю. /

(наказ № від 2026 р.)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Англійська й німецька мови та зарубіжна література)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

РОЗРОБЛЕНО

робочою групою ОПП

керівник робочої групи кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методиквикладання

ЦДУ ім. В. Винниченка

_____ Вікторія КОЧУБЕЙ

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри германських мов, зарубіжної літератури та

методиквикладання ЦДУ ім. В. Винниченка

завідувач кафедри, кандидат філологічних наук, доцент

_____ Оксана ВЕЧІРКО

протокол № від «» 2026 р.

ПОГОДЖЕНО

Голова вченої ради факультету

української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій

ЦДУ ім. В. Винниченка

_____ Ірина Пянковська

протокол № від «» 2026 р.

ПОГОДЖЕНО

в.о.завідувачки відділу забезпечення якості

та цифрового супроводу освіти

ЦДУ ім. В. Винниченка

кандидат філологічних наук, доцент

_____ Ірина ЖИГОРА

«__» _____ 2026 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Англійська й німецька мови та зарубіжна література)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями); предметною спеціальністю: Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) спеціалізацією А4.021 «Англійська мова та зарубіжна література» галузі знань А «Освіта» галузі знань А «Освіта» (далі – ОПП).

Ураховуючи специфіку підготовки здобувачів освіти до працевлаштування, ОПП розроблено з урахуванням вимог:

Законів України «[Про освіту](#)», «[Про вищу освіту](#)» та «[Про повну загальну середню освіту](#)» постанов Кабінету Міністрів України «[Про затвердження Національної рамки кваліфікацій](#)», «[Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності](#)», спирається на нормативні документи, які визначають розроблення складників системи стандартів вищої освіти та регламентують провадження освітньої діяльності в закладах вищої освіти України, на підставі Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України № [600](#) від 01.06.2017 (зі змінами, внесеними згідно наказів МОН України № [584](#) від 30.04.2020 та № [441](#) від 03.04.24); Постанов Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти [від 30 серпня 2024 р. № 1021](#); «Про особливості запровадження змін для переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» від 30 серпня 2024 року №1021 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-п#Text>); «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських від 21 червня 2024 року № 734 (URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/1ds>).

Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН № 1225 від 29.08.2024 року (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>).

Під час розроблення ОПП, зокрема при визначенні загальних та спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, використовувався доробок проекту Європейського Союзу «[Tuning Educational Structures in Europe \(TUNING\)](#)».

За рекомендаціями стейкхолдерів до ОПП внесено зміни та доповнення.

Розроблено робочою групою у складі:

1. Кочубей Вікторія Юріївна – керівник робочої групи (гарант ОПП), кандидат філологічних наук, 10.02.04 – германські мови, доцент кафедри германської філології, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методиквикладання (керівник групи забезпечення)
2. Долгушева Ольга Валеріївна – член робочої групи, кандидат філологічних наук, 10.01.05 – порівняльне літературознавство, доцент кафедри германської філології, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методиквикладання
3. Вечірко Оксана Леонідівна – член робочої групи, кандидат філологічних наук, 10.01.02 – українська література, доцент кафедри зарубіжної літератури та компаративістики, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методиквикладання
4. Хоменко Тетяна Анатоліївна – член робочої групи, кандидат педагогічних наук, 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, доцент кафедри германської філології, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методиквикладання
5. Леонідов Олександр Сергійович – член робочої групи, кандидат філологічних наук, 10.02.04 –директор мовної школи StepUp, стейхолдер
7. Долінська Анастасія Василівна– член робочої групи, здобувач факультету української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій, спеціальність 014.021 «Середня освіта. Мова та зарубіжна література (англійська)»

Зовнішні стейкхолдери:

1. Мануйлова Ольга Сергіївна, директор ПЗЗСО «Кропивницька гімназія» Приватна двомовна школа «Академія»
2. Нагорна Наталія Анатоліївна, заступник директора з навчально-виховної роботи комунального закладу "Ліцей "Центральний" Кропивницької міської ради», вчитель англійської мови вищої кваліфікаційної категорії
3. Подоляк Тетяна Вікторівна, вчитель англійської мови вищої кваліфікаційної категорії комунального закладу "Ліцей "Максимум" Кропивницької міської ради
4. Репецька Наталія Анатоліївна– директорка КЗ «Класична гімназія» Кропивницької міської ради, учитель зарубіжної літератури вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист
5. Рубахіна Наталія Степанівна, заступник директора КЗ «Ліцей «Арт-Плюс» Кропивницької міської ради»
5. Коломієць Зінаїда Леонідівна, вчитель англійської та німецької мови, заступник директора з навчально-виховної роботи комунального закладу "Ліцей "Центральний" Кропивницької міської ради»

Рецензенти:

- 1.
- 2.
- 3.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

ОПП використовується під час :

- акредитації освітньої програми;
- планування та організації освітнього процесу (розроблення навчального плану, навчальних, робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, програм навчальних та виробничих практик, атестації тощо);
- визначення змісту освіти в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації; професійної орієнтації здобувачів освіти.

ОПП встановлює:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття бакалаврського ступеня вищої освіти і строк навчання;
- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією ОП, та результатів їх навчання;
- інтегральну, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

- перелік і обсяг обов'язкових освітніх компонентів;
- структурно-логічну схему ОП;
- форми атестації здобувачів освіти;
- вимоги професійних стандартів;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Користувачі ОПП:

- здобувачі освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями); предметної спеціальності: Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) спеціалізації А4.021 «Англійська мова та зарубіжна література» галузі знань А «Освіта»;

- науково-педагогічні та педагогічні працівники, які здійснюють підготовку бакалаврів зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями); предметної спеціальності: Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) спеціалізації А4.021 «Англійська мова та зарубіжна література» галузі знань А «Освіта»;

- приймальна комісія ЦДУ ім. В. Винниченка й інші.

Ця ОПП не може бути повністю або частково відтворена, тиражована чи розповсюджена без дозволу Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Профіль освітньо-професійної програми

зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями); предметної спеціальності:

Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) спеціалізації А4.021

«Англійська мова та зарубіжна література» галузі знань А «Освіта»

1. Загальна інформація

Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій, кафедра германських мов, зарубіжної літератури та методик викладання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Освітня кваліфікація: Бакалавр. Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)). Спеціалізація: Англійська мова та зарубіжна література. Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр (Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) і Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література))
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Англійська й німецька мови та зарубіжна література)
Форма здобуття освіти	Інституційна (очна/ денна, заочна)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності (014) Середня освіта (Англійська мова і література) акредитовано у 2016 р. УД 12017246, дійсний до 01.07.2026
Цикл /рівень	НРК – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова (и) викладання	Українська, англійська, німецька
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення освітньої програми
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://cusu.edu.ua/ua/osvita/osvitni-prohramy/13633-osvitni-prohramy-bakalavr

2. Мета освітньої програми

Комплексна підготовка висококваліфікованих вчителів англійської й німецької мов та зарубіжної літератури, які мають високий рівень загальної та професійної компетентностей, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності. Підготовка конкурентноздатних фахівців для освітньої галузі, які здатні жити і творити в інформаційному суспільстві, глобальному світовому середовищі, вміють використовувати сучасні освітньо-виховні технології для формування інтелектуального, соціального, духовного потенціалу українського суспільства в умовах інтеграції в світове наукове та освітнє співтовариство.

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність),	Галузь знань: А «Освіта» Спеціальність: А4 «Середня освіта»
---	--

<p>спеціалізація (за наявності) Опис предметної області</p>	<p>(за предметними спеціальностями); предметної спеціальності: Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) спеціалізації А4.021 «Англійська мова та зарубіжна література» Об'єкт вивчення та діяльності: освітній процес в закладах загальної середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) спеціалізації А4.021 «Англійська мова та зарубіжна література». Цілі навчання: формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей вчителів англійської та німецької мов і зарубіжної літератури закладів загальної середньої освіти. Теоретичний зміст предметної області: система базових наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять фундаментальних і прикладних наук галузі А «Освіта», достатні для формування предметних компетентностей за відповідною спеціальністю; теоретичні основи науки про освіту, загальної та вікової психології, мовознавства, зарубіжної літератури, методики навчання іноземних мов (англійської, німецької) та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти. Методи, методики і технології: психолого-педагогічні методи навчання і виховання, сучасні методи і технології навчання іноземних мов (англійської, німецької) та зарубіжної літератури, класичні та інноваційні освітні технології. Інструменти та обладнання: обладнання, необхідне для формування загальних і фахових компетентностей вчителів англійської й німецької мов та зарубіжної літератури; комп'ютерні, мультимедійні та технічні засоби навчання; сучасні інформаційні та комунікаційні бази даних та Інтернет-ресурси.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку майбутніх фахівців до професійної діяльності у закладах загальної середньої освіти, зокрема набуття фахових компетентностей вчителя англійської й німецької мов та зарубіжної літератури, що передбачає володіння англійською та німецькою мовою на рівні досвідчених користувачів, здобуття фундаментальних мовознавчих та літературознавчих знань. Освітні компоненти програми базуються на загальноновизнаних теоретичних положеннях психолого-педагогічних наук та методики навчання іноземних мов (англійської, німецької) та зарубіжної літератури, а також на результатах сучасних наукових досліджень у царині цих наук. Водночас вагома частина освітніх компонентів практико-орієнтована, спрямована на контекст майбутньої професійної діяльності в галузі викладання англійської й німецької мов та зарубіжної літератури. Це зокрема навчальні пропедевтичні практики з педагогіки, психології та фаху, навчальна практика «Фонетичні аспекти</p>

	оволодіння англійською та німецькою мовами», навчальна практика «Засоби навчання іноземних мов і зарубіжної літератури» та виробничі педагогічні практики в закладах освіти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Програма передбачає поглиблене вивчення двох іноземних мов (англійської та німецької), зарубіжної літератури, відповідні види практик. Професійна підготовка вчителя англійської та німецької мов та зарубіжної літератури закладів загальної середньої освіти.</p> <p>Акцент робиться на набутті студентами здатності формувати в учнів іншомовну комунікативну компетентність відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти, здійснювати діяльність, спрямовану на підвищення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти та здатності до застосування педагогічних знань в умовах професійної діяльності вчителя англійської та німецької мов і зарубіжної літератури.</p> <p>Ключові слова: середня освіта; англійська мова, німецька мова, зарубіжна література; сучасні методи, методики та технології навчання англійської/ німецької мови, зарубіжної літератури.</p>
Особливості програми	<p>Розрахована на студентів, які вступили на базі повної загальної середньої освіти. Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, здатності розв'язувати професійні завдання в галузі методики навчання англійської й німецької мов та зарубіжної літератури, вміння успішно взаємодіяти в полілінгвальному і полікультурному просторі, забезпечувати діалог культур.</p> <p>Особливостями програми є</p> <ul style="list-style-type: none"> - поглиблене методично-орієнтоване вивчення двох іноземних мов – англійської та німецької; - практикоорієнтованість, яка реалізується через достатню кількість навчальних та виробничих практик; розширена база практик включає муніципальні та приватні заклади освіти, в тому числі двомовні школи; - забезпечення індивідуальної траєкторії навчання, яка дозволяє студенту підвищувати фахові та загальні компетентності через вибіркові освітні компоненти, а також завдяки академічній мобільності студентів.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти
Працевлаштування випускників	Заклади загальної середньої освіти (вчитель англійської та німецької мов та зарубіжної літератури, педагог-організатор) Відповідно до Класифікатора професій України ДК 003:2010 – 2320 Вчителі закладів загальної

	середньої освіти. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 “Класифікація видів економічної діяльності”):		
	Код	Найменування	ISIC
	Секція Р	ОСВІТА	Р
	Розділ 85	Освіта	85
	Група 85.3	Середня освіта	852
	Клас 85.31	Загальна середня освіта	8521
Подальше навчання	Продовження освіти за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти та/або набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих		

5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на основі студентоцентрованого, практико-орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного та міждисциплінарного підходів. Викладання передбачає проведення лекцій, семінарських, практичних та тренінгових занять, самостійну роботу, групове та індивідуальне консультування, індивідуальний супровід науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>Навчання відбувається через проходження різноманітних видів практик.</p> <p>Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації, вбудовані до системи управління навчанням (LMS), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (GoogleMeet, ZOOM, Skype та ін.), форуми, чати, сервіси GoogleWorkspaceforEducation тощо.</p> <p>Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні проводяться з використанням інноваційних методів, а саме метод проєктів, кейс-метод, ситуаційні завдання, підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське інформаційно-освітнє середовище GoogleClassroom. Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації, вбудовані до системи управління навчанням (LMS), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (MS Teams, ZOOM, GoogleMeet та ін.), форуми, чати, сервіси GoogleWorkspaceforEducation тощо.</p> <p>Інформаційна підтримка щодо участі студентів у конкурсах на одержання іменних стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних); сприяння участі студентів у студентських наукових олімпіадах, конкурсах, що створює освітню платформу для hard та softskills.</p> <p>Студенти мають можливість здійснювати наукову діяльність шляхом участі в наукових гуртках і проблемних групах, участі в студентських науково-практичних</p>

	конференціях, публікації результатів в Студентському науковому віснику.
Оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання за освітньою програмою здійснюється на принципах об'єктивності, системності, відкритості, прозорості, доступності, з урахуванням індивідуальних можливостей студентів. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано/не зараховано) та кредитна трансферно-накопичувальна (100-бальна) система (СКТС), яка передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності.</p> <p>Формами контролю знань здобувачів освітньої програми є поточний, модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи.</p> <p>Модульний контроль проходить після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Після проведення модульного контролю з усіх змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектор дисципліни визначає загальний рейтинг здобувача з навчальної роботи. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти. Здобувач допускається до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених робочим навчальним планом на семестр із відповідної навчальної дисципліни.</p> <p>Проведення семестрового контролю у формах екзамену чи заліку з конкретної навчальної дисципліни регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» https://cusu.edu.ua/images/normativni doc/Положення ОП ЦДУ 2024-20253i змінami.pdf</p> <p>Атестація випускників освітньої програми проводиться у формі кваліфікаційного екзамену.</p> <p>Система оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку</p>

	<p>предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК4. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.</p> <p>ЗК5. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК6. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.</p> <p>ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p style="text-align: center;"><i>Додаткові загальні компетентності, визначені програмою навчальної дисципліни «Основи національного спротиву»*</i></p>
<p>Предметні (спеціальні фахові) компетентності</p>	<p>ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про англійську та німецьку мови як особливі знакові системи, їх природу, функції, рівні.</p> <p>ФК 3. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>ФК 4. Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу.</p> <p>ФК 5. Здатність моделювати, прогнозувати та організовувати процес навчання англійської та німецької мови й зарубіжної літератури відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, використовуючи різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.</p> <p>ФК 6. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики, методи, технології та засоби навчання іноземних мов та зарубіжної літератури, виховання і розвитку учнів.</p> <p>ФК 7. Здатність здійснювати оцінювання та аналізувати результати навчання учнів; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.</p> <p>ФК 8. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі,</p>

	<p>здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності та використовувати цифрові технології в освітньому процесі.</p> <p>ФК 9. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів та використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки та я-ідентичності учнів</p> <p>ФК 10. Здатність формувати мотивацію та ціннісні ставлення учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність.</p> <p>ФК 11. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами.</p> <p>ФК 12. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей у глобальному світі. Здатність взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки.</p> <p>ФК 13. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі.</p> <p>ФК 14. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, забезпечувати в ньому сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також надання педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами</p> <p>ФК 15. Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя.</p> <p>ФК 16. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.</p> <p>ФК 17. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби.</p> <p style="text-align: center;"><i>ФК* Додаткові спеціальні компетентності, визначені програмою навчальної дисципліни «Основи національного спротиву»</i></p>
--	--

7. Програмні результати навчання

Програмні результати навчання

- ПРН 1.** Знає та розуміє сучасні лінгвістичні й дидактичні засади навчання іноземних мов та зарубіжної літератури.
- ПРН 2.** Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.
- ПРН 3.** Володіє іншомовною комунікативною компетентністю відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти, вільно використовує англійську та німецьку мови для реалізації комунікативних потреб.
- ПРН 4.** Демонструє знання основних понять лінгвістичної науки, розуміє систему мови, вміє аналізувати мовні одиниці, характеризувати мовні явища та процеси, що їх зумовлюють.
- ПРН 5.** Знає норми англійської та німецької мов і вміє використовувати їх в практичній діяльності.
- ПРН 6.** Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.
- ПРН 7.** Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.
- ПРН 8.** Організовує процес навчання англійської та німецької мови й зарубіжної літератури, використовує різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.
- ПРН 9.** Враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.
- ПРН 10.** Добирає і застосовує сучасні та ефективні методики, методи, технології та засоби навчання англійської та німецької мов та зарубіжної літератури.
- ПРН 11.** Застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.
- ПРН 12.** Вміє оцінювати та аналізувати результати навчання учнів.
- ПРН 13.** Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.
- ПРН 14.** Ефективно організовує, аналізує, критично оцінює, несе відповідальність за результати власної педагогічної діяльності; діє чесно та добросовісно, уникаючи плагіату, корупції та інших форм недобросовісної поведінки.
- ПРН 15.** Конструктивно взаємодіє з учасниками освітнього процесу, здатний формувати мотивацію до навчання та ціннісні орієнтири.
- ПРН 16.** Здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті впродовж життя.
- ПРН 17.** Формує комунікаційну стратегію з колегами із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та

	<p>взаємоповаги.</p> <p>ПРН18. Здатний зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p><i>ПРН* Додаткові результати навчання, визначені програмою навчальної дисципліни «Основи національного спротиву»</i></p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Реалізацію освітньо-професійної програми забезпечують на 100% фахівці вищої та найвищої кваліфікації, з-поміж яких професори, доктори наук та доценти, кандидати наук.</p> <p>Кадрове забезпечення відповідає вимогам п. 35, п. 37 та п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Це підтверджується наявністю штату кваліфікованих науково-педагогічних працівників, які мають відповідну освіту та досвід роботи.</p> <p>Стратегія підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів відповідає чинній нормативній базі ЦДУ (Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ЦДУ http://surl.li/kbbre, Положення про академічну мобільність науково-педагогічних працівників ЦДУ http://surl.li/kmrdc)</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічна база та інформаційне забезпечення відповідає нормативним вимогам і забезпечує досягнення визначених в ОП цілей і ПРН з набуття теоретичних знань та формування загальних і спеціальних навичок (https://shorturl.cusu.edu.ua/8k, https://shorturl.cusu.edu.ua/12p).</p> <p>Усі навчальні аудиторії університету, а також інші інфраструктурні приміщення та об'єкти, відповідають санітарно-гігієнічним нормам.</p> <p>Є доступ до мережі Інтернет.</p> <p>У корпусах передбачено укриття, яке відповідає чинним вимогам.</p> <p>Бібліотека ЦДУ ім. В.Винниченка, у якій є універсальний читальний зал; сховище періодичних видань; австрійська фахова бібліотека імені БернгардаШтільфріда(https://shorturl.cusu.edu.ua/1cf) та ін.</p> <p>Студенти повною мірою забезпечені соціальною інфраструктурою(https://cusu.edu.ua/ua/studentu):</p> <p><i>Юридична клініка</i>(https://cusu.edu.ua/ua/holovna-storinka-ur-klinika) <i>та психологічна служба</i>:(https://cusu.edu.ua/ua/psihol-zahalna-informatsiia) надає студентам доступ до юридичної та психологічної допомоги <i>Мовний центр</i>: допомагає студентам вдосконалити свої мовні навички.</p> <p><i>Медіапростір ЦДУ</i>: пропонує студентам місце для творчості, співпраці та спілкування.</p>

	<p><i>Молодіжний театр "Резонанс":</i> дає можливість студентам проявити себе у творчості та розвинути театральні навички.</p> <p><i>Молодіжний центр:</i> організовує різноманітні заходи та події для студентів.</p> <p><i>Санаторій-профілакторій "Юність":</i> пропонує студентам оздоровчі послуги та профілактику захворювань.</p> <p><i>База відпочинку "Буревісник":</i> надає студентам можливість відпочити та розслабитися на природі.</p> <p>При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів та забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти університет враховує потреби різноманітного студентського контингенту, зокрема:</p> <p><i>Студентів з досвідом:</i> університет пропонує спеціальні програми та послуги для студентів, які вже мають досвід роботи або навчання.</p> <p><i>Працюючих студентів:</i> університет пропонує гнучкі графіки навчання та інші послуги, які допомагають студентам поєднувати навчання з роботою.</p> <p><i>Студентів з особливими освітніми потребами:</i> університет пропонує адаптивні програми та послуги для студентів з інвалідністю або іншими особливими потребами.</p> <p>При плануванні, розподілі й наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (студенти з досвідом, студенти, що працюють, студенти з особливими освітніми потребами) та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студентів поінформовано про їх наявність (https://www.cusu.edu.ua/ua/studentu).</p> <p>Матеріально-технічне забезпечення дає змогу організувати освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньо-професійною програмою.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>ОП забезпечена навчально-методичною документацією з усіх видів навчальних занять, доступом кожного студента до бібліотечних фондів, електронних фахових журналів, електронних бібліотечних ресурсів світу і баз даних відповідно до повного переліку дисциплін навчального плану, електронних навчальних ресурсів, наявності методичних посібників і рекомендацій для проведення практик і підготовки до атестації. Студенти забезпечені базами проходження практики (укладено угоди із ЗМІ у м. Кропивницький).</p> <p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану автоматизовану систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: планування та організація освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності та ін.</p>

За угодою з компанією Microsoft університет бере участь у MSDN AcademicAlliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами як: Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, VisualStudio та інші. Також, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice. Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. 13 навчальних комп'ютерних лабораторій об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплекту сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel (R) Xeon (TM)CPU 3.00GHz 86_64.

Бібліотека:

- ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів;
- бронювання книг онлайн;
- доступ до електронних журналів;
- доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу;
- технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу;
- доступ до колекції інституційного репозитарію.

Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проєктування індивідуальних навчальних траєкторій.

Методичне забезпечення дисциплін на освітніх платформах Вікі і Moodle, сервісах GoogleWorkspaceforEducation.

Підтримується в актуальному стані:

Офіційний сайт ЦДУ: <https://cusu.edu.ua/ua/>

Бібліотека університету та електронні ресурси:

<https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu;>

<https://cusu.edu.ua/ua/pro-biblioteku/struktura-biblioteku>

Успішно функціонує система дистанційної освіти (Classroom, Moodle-ЦДУ <https://moodle.cusu.edu.ua/>; Wiki<https://moodle.cusu.edu.ua/>) гіпертекстове середовище Вікі ЦДУ (<https://cutt.ly/d3HzXuz>).

На сайті університету у вільному доступі наявна інформація про:

1) *інформаційне забезпечення студентської науки в університеті:*

- [Студентське наукове товариство](#)
- [Наукові конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, грантові програми](#)
- «[Студентський науковий вісник](#)»

2) *інформація про додаткові навчальні можливості*

- [Мовний центр](#)
- [Підготовка офіцерів запасу](#)
- [Курси та тренінги](#)
- [Обмін студентами](#)
- [Доступність навчання для маломобільних груп населення](#)

3) *працевлаштування:*

- [служба сприяння працевлаштуванню студентів і](#)

	<p>випускників</p> <p>та інше:</p> <ul style="list-style-type: none"> – призначення стипендій вирішення конфліктних ситуацій
9. Академічна мобільність	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Передбачає можливість національної кредитної мобільності за бажанням студента, відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/mDXY5, а також положенням про «Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/nwxO9, за деякими навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних компетентностей. Обсяг одного кредиту: 30 годин.</p> <p>Здобувачі вищої освіти мають можливість пройти онлайн-курси на освітніх платформах. «Тимчасовий порядок надання освітніх послуг на засадах внутрішньої академічної мобільності в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка здобувачам вищої освіти з території, на яких ведуться активні бойові дії» https://shorturl.at/lxyCI</p> <p>Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі Університету та партнерських закладів освіти, проходження переддипломної та виробничої практики, проведення наукових досліджень із можливістю перезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практик тощо.</p> <p>З метою реалізації Національної кредитної мобільності укладено угоди:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (№140с/23) 20.12.23 – 20.12.28 2. Донбаська державна машинобудівна академія 2023 – 2028 рр 3. Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди 02.02.2024 – 02.02.2029 4. Сумський державний університет (№0001/60.33-2024н) 11.01.2024 – 11.01.2029 5. Маріупольський державний університет 01.01.2024 – 01.01.2029 6. Київський національний університет імені Тараса Шевченка 01.12.2023 – 01.12.2028 7. Національний авіаційний університет (№№2023/86/UA) 19.09.2023 – 19.09.2025 8. Науково-дослідний інститут публічного права 20.10.2023 – 20.10.2025 9. Рівненський державний гуманітарний університет 01.11.2023 – 01.11.2028 10. Мелітопольський державний педагогічний

	<p>університет імені Богдана Хмельницького 11.09.2023 – 11.09.2028</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського 01.09.2023 – 01.09.2028 12. Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка 17.02.2023 – 17.02.2028 13. Державний вищий навчальний заклад “Донбаський державний педагогічний університет” 03.2023 – 03.2028 14. Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т.Г.Шевченка 01.05.2023 – 01.05.2028 15. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф.Кураса НАН України 01.03.2023 – 01.03.2028 16. Комунальний заклад вищої освіти “Академія культури і мистецтв” Закарпатської обласної ради 03.04.2023 – 03.04.2028 17. Херсонський державний університет (№ 03-28/2) 07.03.2023 – 07.03.2028 18. Запорізький національний університет (№ 9-с) 14.03.2023 – 01.09.2024 19. Державний університет телекомунікацій 28.02.2023 – 28.02.2028 20. Київський національний університет технологій та дизайну (№4-23) 06.03.2023 – 06.03.2028 21. Національний університет “Запорізька політехніка” 01.02.2023 – 01.02.2027 22. Львівський національний університет імені Івана Франка 01.02.2023 – 01.02.2028 23. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (№24\23) 27.02.2023 – 21.01.2028 24. Донецький національний університет імені Василя Стуса 10.10.2022 – 10.10.2027 25. Центральноукраїнський національний технічний університет 19.09.2022 – 19.09.2027 26. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка 10.11.2022 – 10.11.2027 27. Вінницький національний медичний університет імені М.І.Пирогова 19.05.2022 – 19.05.2027 28. Хмельницький національний університет 01.01.2022 – безстроковий 29. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського 11.03.2021 – 11.03.2026 30. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича 11.01.2021 – 11.01.2026 31. Дніпровський національний університет імені Олеса Гончара (№278) 16.12.2020 – 16.12.2025 32. Ізмаїльський державний гуманітарний університет 01.10.2020 – 01.10.2025. 33. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка (від 27.09.2020), строк дії договору: 27.09.2025.
--	---

<p>Міжнародна мобільність кредитна</p>	<p>Програма розвиває перспективи стажування та участі в науково-дослідних проєктах та програмах академічної мобільності за кордоном. Порядок участі, визнання та перезарахування результатів навчання студентів, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах міжнародної кредитної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентують:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка; – Положення про програму обміну студентами; – Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка. <p>Студенти, охочі взяти участь у програмах міжнародної академічної мобільності, можуть звернутися до наукового відділу (сектор міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами) або на випускову кафедру за більш детальною інформацією та консультаціями.</p> <p>Участь студентів та викладачів у програмі академічного обміну здійснюється на підставі підписання міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки.</p> <p>Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка співпрацює з такими закордонними університетами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вроцлавський університет (м. Вроцлав, Польща): <i>Угода про співпрацю безстрокова.</i> 2. Селезька академія (м. Катовіце, Польща): <i>Договір від 22.12.2022 на 5 років (вважається продовженим на той самий термін і на тих самих умовах, якщо за 1 місяць до закінчення терміну дії Договору, жодна із сторін не заявить про його припинення або зміну)</i> 3. Університет бізнесу в Катовіце (Верхньоселезька академія ім. Войцеха Корфанти в Катовіце) (м. Катовіце, Польща): <i>Договір укладено на невизначений час.</i> 4. Університет Суспільних наук (м. Лодзь, Польща): <i>Угода про співпрацю безстрокова.</i> 5. WSG University in Bydgoszcz (м. Бидгощ, Польща): <i>Угода про академічну співпрацю безстрокова.</i> 6. Поморський університет (м. Слупськ, Польща)
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не передбачено</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові освітні компоненти			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК ЗП-1	Українська мова за професійним спрямуванням	3,5	екзамен
ОК ЗП-2	Історія і культура України	3,5	Екзамен, залік
ОК ЗП-3	Філософія	3	екзамен
ОК ЗП-4	Інформаційно-комунікаційні технології	3	залік
ОК ЗП-5	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	залік
ОК ЗП-6	Основи національного спротиву	5	залік
ОК ЗП-7	Фізичне виховання	3	залік
	Всього за 1 циклом:	24	
1.2. Цикл професійної підготовки			
1.2.1. Дисципліни професійної підготовки			
ОК ПП-1	Психологія	4,5	екзамен, залік
ОК ПП-2	Педагогіка та інклюзивна освіта	10	екзамен, залік
ОК ПП-3	Вікова фізіологія та здоров'я дітей і підлітків	3	залік
ОК ПП-4	Вступ до філології	3	екзамен
ОК ПП-5	Практичний курс англійської мови	29	екзамен
ОК ПП-6	Практична граматики англійської мови	3	екзамен
ОК ПП-7	Теоретичний курс англійської мови	5	залік, екзамен
ОК ПП-8	Методика викладання англійської мови	4	екзамен
ОК ПП-9	Практичний курс німецької мови	29,5	екзамен
ОК ПП-10	Теоретичний курс німецької мови	4	залік, екзамен
ОК ПП-11	Методика викладання німецької	3	екзамен

	мови		
ОК ПП-12	Історія зарубіжної літератури	16	залік
ОК ПП-13	Література країн, мови яких вивчаються	3	залік
ОК ПП-14	Методика викладання зарубіжної літератури	3	екзамен
Всього:		120	
1.2.2. Курсові роботи			
ОК ПП-15	Курсова робота з англійської мови / німецької мови/ зарубіжної літератури	1,5	диф. залік
ОК ПП-16	Курсова робота з методики фаху (англійської мови / німецької мови/ зарубіжної літератури)	1,5	диф. залік
Всього:		3	

1.2.3. Практична підготовка			
ОК ПП-17	Навчальна практика «Фонетичні аспекти оволодіння англійською та німецькою мовами»	3	залік
ОК ПП-18	Навчальна практика «Засоби навчання іноземних мов і зарубіжної літератури»	3	залік
ОК ПП-19	Навчальна практика:пропедевтична з психології	1,5	залік
ОК ПП-20	Навчальна практика:пропедевтична з педагогіки	1,5	залік
ОК ПП-21	Навчальна практика: пропедевтична з фаху	1,5	залік
ОК ПП-22	Виробнича практика: педагогічна в закладах загальної середньої освіти	18	диф. залік
	Всього:	28,5	
2. Вибіркові освітні компоненти *			
ВК	Дисципліни з каталогів 1 і 2	60	залік
	Всього:	60	
	Всього за 2 циклом:	213	
Атестація			
А-1	Підготовка та складання кваліфікаційного екзамену за спеціалізацією А4.021 Англійська мова та зарубіжна література відповідно до програмних результатів навчання	3	
А-2	Підготовка та складання кваліфікаційного екзамену за спеціалізацією А4.022 Німецька мова та зарубіжна література відповідно до програмних результатів навчання	1,5	
	Всього:	4,5	
	Разом теоретичної підготовки	211,5	
	Разом практичної підготовки	28,5	
	Разом теоретичної і практичної підготовки	240	
	Нормативна частина	180	
	Вибіркова частина	60	

Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

- дисципліни загальної підготовки;
 - психолого-педагогічні дисципліни;
 - мовні дисципліни;
 - літературознавчі дисципліни;
 - практики;
 - курсові роботи

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (Англійська й німецька мови та зарубіжна література)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями); предметною спеціальністю: Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) спеціалізацією А4.021 «Англійська мова та зарубіжна література» галузі знань А «Освіта» проводиться у формі кваліфікаційного екзамену і завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із середньої освіти з присвоєнням кваліфікації: вчитель англійської й німецької мов та зарубіжної літератури. Атестація здійснюється відкрито й публічно згідно із [Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка](#)

4. Вимоги професійних стандартів

Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	Особливості освітньої програми, пов'язані з наявністю Професійного стандарту
Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений наказом МОН № 1225 від 29.08.2024 року	У спеціальних (фахових, предметних) компетентностях освітньої програми враховано професійні компетентності Професійного стандарту, з-поміж яких такі: А2.1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти. А2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти. А2.5. Здатність формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти. А3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності. Б1.1. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан. Б1.2. Здатність використовувати стратегії роботи зі здобувачами освіти, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності. Б1.3. Здатність формувати мотивацію здобувачів освіти й організувати їхню пізнавальну діяльність.

	<p>Б2.1. Здатність усвідомлювати особисті відчуття почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами.</p> <p>Б2.2. Здатність конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.</p> <p>Б2.3. Здатність усвідомлювати й оцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.</p> <p>Б3.1. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії здобувачами освіти в освітньому процесі.</p> <p>В1.1. Здатність створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>В1.2. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>В1.3. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти з урахуванням вікових та інших індивідуальних особливостей.</p> <p>В2.1. Здатність організувати безпечно освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу.</p> <p>В2.4. Здатність підтримувати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності.</p> <p>Г1.1. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу.</p> <p>Г2.1. Здатність організувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти.</p> <p>Г2.2. Здатність організувати різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти.</p> <p>Г3.1. Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.</p> <p>Г3.2. Здатність аналізувати результати навчання здобувачів освіти.</p> <p>Д1.1. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег.</p>
--	--

5. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти (далі – ВЗЯВО) передбачає: Стратегію ЦДУ ім. В. Винниченка та процедури забезпечення якості освіти; механізми забезпечення академічної доброчесності, покликані запобігти плагіату, фальсифікації результатів наукових досліджень та іншим порушенням академічної доброчесності; моніторинг та оцінювання якості освіти, яка дозволяє збирати інформацію про якість освіти та використовувати її для прийняття управлінських рішень; менеджмент якості, який забезпечує ефективне функціонування ВСЗЯО, що ґрунтується на залученні всіх учасників університетської спільноти до процесу постійного вдосконалення якості з використанням різноманітних інструментів та методів, з-поміж яких такі: стратегічне планування; моніторинг та оцінювання; вирішення проблем; командна робота; навчання та розвиток; участь усіх зацікавлених сторін (викладачів, здобувачів освіти, роботодавців, представників громадськості, академічної спільноти).

ВЗЯВО в ЦДУ ім. В. Винниченка здійснюється відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднене на сайті університету за адресою: <http://surl.li/klzoa> Це Положення відповідає вимогам Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG 2015), статті 16 Закону України «Про вищу освіту» (2014) та статті 41 Закону України «Про освіту» (2020), постанові КМУ № 1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (2021), Статуту Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, Положенню про організацію освітнього процесу Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. ВЗЯВО охоплює керівників та підрозділів та ґрунтується на 10 процедурах, пов'язаних з моніторингом, періодичним переглядом навчальних планів, програм і контрольних заходів, формуванням якісного контингенту здобувачів вищої освіти, оцінюванням результатів навчання, посиленням практичної підготовки, забезпеченням якості кадрового складу, відповідного ресурсного забезпечення, удосконаленням інформаційної системи управління та Е-навчання, забезпеченням академічної доброчесності, публічності інформації щодо діяльності ЦДУ ім. В. Винниченка, участю в рейтингових дослідженнях різних рівнів тощо.

Таким чином, за вищевказаним ВЗЯВО містить усі необхідні складові, а саме:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів

**6. Відповідність освітніх компонентів
компетентностям і програмним результатам навчання**

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Обов'язкові компоненти ОП		
ІК, ЗК2, ЗК3, ЗК4	ПРН2, ПРН7, ПРН13, ПРН15, ПРН17	Українська мова за професійним спрямуванням
ІК, ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4	ПРН2, ПРН7, ПРН13, ПРН16	Історія і культура України
ІК, ЗК2, ЗК7, ФК16	ПРН2, ПРН7, ПРН13	Філософія
ІК, ЗК8, ФК8	ПРН2, ПРН11	Інформаційно-комунікаційні технології
ІК, ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК8, ФК12, ФК13, ФК14	ПРН15, ПРН17	Права людини та громадянське суспільство в Україні
ІК, ЗК1, ЗК5, ЗК8, ЗК*, ФК12, ФК14, ФК15, ФК*	ПРН*, ПРН14	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі / Теоретична підготовка базової загальної підготовки
ФК11, ФК13, ФК16	ПРН17	Фізичне виховання
ІК, ЗК3, ЗК5, ЗК8, ФК9, ФК10, ФК12, ФК13, ФК16, ФК17	ПРН9, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17	Психологія
ІК, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ФК9, ФК10, ФК12, ФК14, ФК17	ПРН7, ПРН9, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17	Педагогіка та інклюзивна освіта
ІК, ЗК3, ЗК5, ФК9, ФК12	ПРН9, ПРН14	Вікова фізіологія та здоров'я дітей і підлітків
ІК, ЗК2, ЗК7, ФК1, ФК2, ФК4	ПРН1, ПРН2, ПРН4, ПРН7	Вступ до філології
ІК, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК8, ФК2, ФК3, ФК8	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН7, ПРН13, ПРН16	Практичний курс англійської мови
ІК, ЗК2, ЗК7, ФК1, ФК2, ФК3	ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН16	Теоретичний курс англійської мови
ІК, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ФК2, ФК3, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК10	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН17	Методика навчання англійської мови
ІК, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК8, ФК2, ФК3, ФК8	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН7, ПРН13, ПРН16	Практичний курс німецької мови
ІК, ЗК2, ЗК7, ФК1, ФК2, ФК3	ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН16	Теоретичний курс німецької мови
ІК, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ФК2, ФК3, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК10	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН17	Методика навчання німецької мови

ЗК2, ЗК6, ЗК7, ФК4, ФК8, ФК12	ПРН2, ПРН6, ПРН7, ПРН11, ПРН13, ПРН16, ПРН17	Історія зарубіжної літератури
ЗК2, ЗК6, ЗК7, ФК3, ФК4, ФК8, ФК12	ПРН2, ПРН3, ПРН6, ПРН7, ПРН11, ПРН13, ПРН16	Література країн, мови яких вивчаються
ІК, ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК12, ФК13, ФК16, ФК17	ПРН1, ПРН2, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17	Методика навчання зарубіжної літератури
ЗК6, ЗК7, ЗК8, ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК8	ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН13, ПРН14, ПРН16	Курсова робота з англійської мови / німецької мови / зарубіжної літератури
ЗК6, ЗК7, ЗК8, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК8	ПРН1, ПРН2, ПРН8, ПРН13, ПРН14, ПРН16	Курсова робота з методики фаху (англійської мови / німецької мови / зарубіжної літератури)
ІК, ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК12, ФК13, ФК14, ФК15, ФК16, ФК17	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17	Виробнича практика: педагогічна в закладах освіти
ЗК5, ЗК6, ЗК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16	ПРН2, ПРН9, ПРН13, ПРН15, ПРН17	Навчальна практика пропедевтична з психології
ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ФК6, ФК10, ФК14, ФК17	ПРН7, ПРН13, ПРН14, ПРН15	Навчальна практика пропедевтична з педагогіки
ІК, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК17	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН10, ПРН14, ПРН15, ПРН17	Навчальна практика пропедевтична з фаху
ЗК3, ФК2, ФК3, ФК8	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН7	Навчальна практика «Фонетичні аспекти оволодіння англійською та німецькою мовами»
ЗК6, ЗК8, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН13, ПРН14	Навчальна практика «Засоби навчання іноземних мов і зарубіжної літератури»

7. Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК; ФК) обов'язковим компонентам (ОК) освітньої програми

1 Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК; ФК) обов'язковим компонентам (ОК) освітньої програми

	ОК ЗП-1	ОК ЗП-2	ОК ЗП-3	ОК ЗП-4	ОК ЗП-5	ОК ЗП-6	ОК ЗП-7	ОК ПП-1	ОК ПП-2	ОК ПП-3	ОК ПП-4	ОК ПП-5	ОК ПП-6	ОК ПП-7	ОК ПП-8	ОК ПП-9	ОК ПП-10	ОК ПП-11	ОК ПП-12	ОК ПП-13	ОК ПП-14	ОК ПП-15	ОК ПП-16	ОК ПП-17	ОК ПП-18	ОК ПП-19	ОК ПП-20	ОК ПП-21	А-1	А-2
ЗК1		+			+	+																								
ЗК2	+	+	+		+				+		+	+	+		+			+	+	+							+	+	+	+
ЗК3		+						+	+			+		+			+				+							+	+	+
ЗК4	+	+			+																									
ЗК5						+		+	+	+																				
ЗК6																														
ЗК7																														
ЗК8				+	+	+		+	+		+	+		+	+		+				+	+			+	+		+	+	+
ФК1																														
ФК2																														
ФК3																														
ФК4											+							+	+			+	+							
ФК5																														
ФК6																														
ФК7														+	+		+	+												
ФК8																														
ФК9				+								+		+	+		+	+			+	+								
ФК10								+	+								+													
ФК11																														
ФК12					+	+																								
ФК13					+	+																								
ФК14					+	+																								
ФК15					+	+																								
ФК16	+							+	+																					
ФК17																														

2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) обов'язковими компонентами (ОК) освітньої програми

	ОКЗП-1	ОКЗП-2	ОКЗП-3	ОКЗП-4	ОКЗП-5	ОКЗП-6	ОКЗП-7	ОКПП-1	ОКПП-2	ОКПП-3	ОКПП-4	ОКПП-5	ОКПП-5	ОКПП-7	ОКПП-8	ОКПП-9	ОКПП-10	ОКПП-11	ОКПП-12	ОКПП-13	ОКПП-14	ОКПП-15	ОКПП-16	ОКПП-17	ОКПП-18	ОКПП-19	ОКПП-20	ОКПП-21	А-1	А-2
ПРН1																														
ПРН2	+	+																												
ПРН3																														
ПРН4																														
ПРН5																														
ПРН6																														
ПРН7	+	+	+																											
ПРН8																														
ПРН9							+																							
ПРН10																														
ПРН11				+																										
ПРН12																														
ПРН13	+	+	+																											
ПРН14						+																								
ПРН15	+				+																									
ПРН16		+																												
ПРН17		+				+																								

8. Матриця відповідностей визначених стандартом компетентностей/ результатів навчання дескрипторам НРК (за 6-м рівнем, бакалаврським)

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання	Уміння / Навички	Комунікація	Автономія та відповідальність
	ЗН1 Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	УМ1 Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації К2 Збір, інтерпретація та застосування даних К3 Спілкування з професійних питань, у тому	АВ1 Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами АВ2 Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах АВ3 Формування

5. Концепція розвитку педагогічної освіти / МОН України / Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
6. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, в редакції від 20.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584, з урахуванням змін згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 03.04.2024 р. № 441). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
8. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти від 20.06.2019 № 869. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/035-Filolohiya-bakalavr.28.07-1.pdf>
9. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (зі змінами, в редакції від 16.01.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
10. Національний освітній глосарій: вища освіта. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf
11. Національний освітньо-науковий глосарій. К.: ТОВ «КОНВІ ПРИНТ», 2018. URL: https://lib.iitta.gov.ua/715512/1/Glosariy_Full_Fin.pdf
12. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019 та № 519 від 25.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
13. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>
14. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 із змінами, в редакції від 21.12.2022. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
15. Перелік предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізацій предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізацій спеціальностей 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та 016 Спеціальна освіта, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення: Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2024 р. № 260, зареєстрований в Міністерстві Юстиції України 19 березня 2024 р. за № 405/41750. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0405-24#n16>
16. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій). URL: <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/en.pdf>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
17. International Standard Classification of Education (ISCED 2011) / UNESCO. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
18. International Standard Classification of Education (ISCED-F 2013) / UNESCO. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
19. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО). URL: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_ApendixIII_952778.pdf
20. TUNING (Tuning Educational Structures in Europe). URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu>

